

Rambusch: Den højtærede Minister sagde, det kunde godt tænkes, at nogle af de Folk, som ikke vilde bøje sig for Loven og opfylde deres Militærpligt, følte sig saa stærkt knyttede til Landet, at det netop for dem var en ganske særlig haard Straf at blive forvist fra Landet. Jeg forstaaer ikke denne Betragtning. Føler man sig saa stærkt knyttet til Landet, maa man virkelig ogsaa føle en vis Forpligtelse til at opfylde de Pligter, som er Følgen af de Rettigheder, man i rigt Maal kræver. Det kan være, det er min Forstaaelse, som er noget mangelfuld paa dette Punkt, og denne Udtalelse staaer maaske i nær Forbindelse med en anden Ytring af den højtærede Minister, som jeg heller ikke forstod, nemlig denne, at han gjorde ikke Forskel paa religiøse Samvittigheder og andre Samvittigheder. Jeg maa tilstaa, at jeg forstaaer ikke Begrebet: irreligiøs Samvittighed, det forekommer mig, at der i al Samvittighed er et religiøst Moment, og kun i Forbindelse med en eller anden Art af Religiositet, som ikke behøver at være den kristne, kan Samvittigheden have nogen Magt og Betydning.

Forsvarsministeren (P. Munch): Det ærede 1ste Medlem for 5te Kreds (Kragh) pegede paa den Mulighed, at der kunde opstaa Konkurrencehensyn overfor de almindelige Arbejdere ved Statsvirksomheder, og spurgte mig, om jeg havde haft Opmærksomheden henvendt derpaa. Ja, naturligvis har dette ikke været udenfor Overvejelserne i de to Ministerier, som har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, men vi har ganske vist ment, at der ikke forelaa nærliggende Udsigt dertil, men at det Tal, som der vilde blive Tale om, naar Reglerne blev som angivet i Loven, efter al menneskelig Sandsynlighed vilde blive meget ringe. Hvis det mod Forventning skulde blive meget stort, maa man træffe Foranstaltninger til at bøde paa de Vanskeligheder, der opstaaer derved, men det er ganske klart, at det ikke er Meningen at drive Skovarbejderne fra Statens Skove og Statsarbejderne fra Statsbanerne, fordi man skal have anbragt de Mennesker, der her er Tale om. Jeg tror derfor, at det ærede Medlem rolig kan lade denne Bekymring ude af Betragtning, og maaske kunde det ogsaa i den Henseende være ham et Fingerpeg, at det Parti, som særlig er Udtryk for Fagforeningernes Synspunkt, ikke nærer fjerneste Bekymring i den Henseende.

Det ærede 6te Medlem for 9de Kreds

(la Cour) rettede det Spørgsmaal til mig, hvad man skulde gøre med dem, som blev sat i Fængsel paa sædvanlig Fangekost og saa vilde sulte. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem optattede dette Forhold paa lignende Maade, som det er opfattet i det Spørgsmaal, der allerede tidligere er gjort af den ærede Ordfører for Partiet Venstre (J. Pedersen), idet han pegede paa den Mulighed, at der var nogle, som kunde føre Sultestrejken igennem ogsaa overfor Fængselsstraffen. Dertil har jeg allerede svaret, at saaledes som Sagen foreligger, findes denne Tilbøjelighed ikke. Disse Mennesker sulter ikke, fordi det i og for sig er dem en Tilfredsstillelse at sulte, det er ikke det, der er deres egentlige Formaal, de sulter, fordi de mener derigennem at kunne tjene et agitatorisk Formaal, og naar det ikke er som Protest mod den militære Virksomhed, de vil gøre det, vil ligesom Grunden derfor bortfalde. Jeg har allerede svaret, at i alle de Udtalelser, som er kommet til mig, har Betragtningen stadig været denne: Lad os faa vor Straf, den tager vi, og naar det er forbi, er vi dermed færdige med den militære Tjeneste. Det er Forholdet, som det vil blive, og hvis der saa skulde være nogen, der selv i saa Fald vil gennemføre en Sultestrejke, maa Fremgangsmaaden overfor den vedkommende blive den samme som overfor andre fængslede, der maatte bære sig ad paa saadan Vis, det vil lige saa godt kunne tænkes med Hensyn til andre fængslede som med Hensyn til disse, og Fængselsmyndighederne maa da behandle dem efter de Regler, som i saa Henseende forefindes.

Saa sagde endelig det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Rambusch), at han ikke forstod, at nogen, som føler sig stærkt knyttet til Landet, ikke vil opfylde sine Forpligtelser overfor Landet. Dertil maa jeg sige, at det kan meget vel tænkes, at der kan være Folk, der føler sig meget stærkt knyttede til deres Fædreland, som ikke vil opfylde denne bestemte Art af den grundlovmæssige Forpligtelse, fordi de har paa andre Punkter, paa andet Grundlag en stærk Samvittighed, som forbyder dem at gøre det. Der indtræder da en Samvittighedskonflikt for disse Mennesker, og det er den, jeg mener, Staten er forpligtet til at søge at løse. Thi lige saa vist som Grundloven hævdter den Grundsætning, at enhver skal opfylde Landets Lovgivning, og at ingen paa Grund af religiøse Anskuelser eller af andre overbevisningsmæssige Grunde er berettiget til at unddrage sig nogen almindelig Borgerpligt, lige saa vel hviler Grund-